

ANNEXES

QUESTIONNAIRE ETUDIANTS NEERLANDAIS

Beste (oud) student,

Voor je ligt een vragenlijst over je eventuele talige en culturele voorbereiding op je verblijf in Frankrijk. Deze vragenlijst maakt deel uit van een afstudeerscriptie over de voorbereiding van studenten op hun studie/stageverblijf in het buitenland.

Het doel is om te weten te komen wat de student al weet/kan, wat hij zou moeten weten/kunnen voor zijn verblijf en hoe de voorbereiding verbeterd kan worden.

De enquête bestaat uit drie delen :

Vragenlijst A gaat over jouw ervaringen met de Franse taal en cultuur en je verblijf in Frankrijk

Vragenlijst B gaat over je talige en culturele voorbereiding en de rol van instanties hierbij

Tabel zelfevaluatie is een tabel waarin je je capaciteiten vóór vertrek en de benodigde capaciteiten voor een verblijf in het buitenland aangeeft

Kruis het antwoord aan dat bij jou aansluit (of maak vet/onderstreep), meerdere antwoorden zijn vaak mogelijk

NB Als je de vragenlijst per mail terugstuurt, sla deze dan voor het invullen in Word op en stuur hem terug als attachment.

Alvast hartelijk bedankt voor je medewerking, succes !!

Eva van Iren

****--**--**--**--**--**--Je studie- of stageverblijf in Frankrijk --**--**--**--**--****

Datgene wat je nodig hebt te weten kunnen of op voorbereid te worden voor je verblijf in het buitenland, hangt af van verschillende dingen, zoals bijvoorbeeld :

5. Doel verblijf in Frankrijk: stage / studie / talencursus

6. De voertaal op de stageplaats of van de colleges : is/ was dit het Frans ? **ja / nee**

7. Je (leer)doelen en je motivaties om naar Frankrijk/ het buitenland te gaan

Geef aan op een schaal van 1 tot 5 (1 helemaal niet, 5 heel sterk) in hoeverre de volgende punten deel uitmaakten van je leerdoelen/ motivaties

	1	2	3	4	5
-Vakken volgen voor mijn specialisatie					
-Frans leren/ verbeteren					
-Het Franse bedrijfsleven leren					kennen
-Nieuwe mensen ontmoeten					
-Toeristische/culturele dingen					bezoeken

-Andere doelen/ motivaties, namelijk :

8. De reden waarom je voor Frankrijk hebt gekozen :

9a. Het beeld dat je had van Frankrijk/ de Fransen voor vertrek :

9b. Hoe je daar nu over denkt :

10. Datgene wat je nodig hebt om te weten/ kunnen tijdens je verblijf in het buitenland, hangt ook af van

-a. de voornaamste situaties waarin je in het Frans moest/ moet communiceren (= spreken, schrijven, gebaren) in het dagelijks leven, op je stageplaats/universiteit, in het sociale leven, in administratieve bureaus, etc tijdens je verblijf.

-b. de communicatieproblemen of begripsproblemen waar je voornamelijk tegenaan bent gelopen/loopt in het dagelijks leven, op de universiteit, etc. (en waar toekomstige studenten eventueel ook tegenaan kunnen lopen) ;

-c. andere cultuurproblemen of taalproblemen waar je tegenaan bent gelopen of tegenaan loopt (en waar toekomstige studenten eventueel ook tegenaan kunnen lopen).

Geef enkele voorbeelden/ anekdotes :

<p>a. Belangrijkste 'communicatie Situaties' -dagelijks leven -sociale leven -universiteit/werk -administratie</p>	<p>Bijv boodschappen/inschrijven/contract afsluiten/met vrienden/verkopers/docenten praten....</p>
<p>b. communicatie/ begripsproblemen -dagelijks leven -sociale leven -universiteit/werk -Administratie</p>	<p>Concrete voorbeelden van miscommunicatie, niet begrijpen of begrepen worden, etc..</p>
<p>c. andere problemen met taal en cultuur dagelijks leven -sociale leven -universiteit/werk -Administratie</p>	<p>Bijv. met bepaalde Franse cultuureigenschappen (eten, omgang tussen mensen, manier van doen,..)</p>

p. 2/4

VRAGENLIJST B

Taalkundige en culture voorbereiding, de rol van instanties

****--**--**--**--**--**--**--Je Voorbereiding --**--**--**--**--**--****

Een andere manier om te bepalen wat je nodig vond om te weten kunnen/ om je op voor te bereiden is te kijken hoe je je hebt voorbereid, wat je daarin nuttig vond en wat je hebt gemist

1a. Buiten eventuele taalcurssussen, hoe heb je je voorbereid op de (inter)culturele/ sociale kant (Franse manier van leven, cultuurverschillen, toerisme, studenten/studieverenigingen) van je verblijf in het buitenland?

1b. Met behulp van welke middelen: Internet / bibliotheek / anders, namelijk :

1c. Was dit voldoende en zoniet wat had je nog meer moeten doen volgens jou?

2a. Heb je een taal/cultuurcursus gevolgd? nee / ja , naam cursus(sen) :

2b. Zo niet : kun je aangeven waarom niet ? ► ga door naar vraag 3

2c. Zo ja, was dit

-In Nederland, voor vertrek

ja / nee

-In Frankrijk, maar vóór het begin van studie/ stage

ja / nee

-In Frankrijk, tijdens studie/ stage

ja / nee

2d. Kun je aangeven waarom je deze specifieke cursus(sen) hebt gevolgd (en bijv. niet een andere)?

2^E.Eigenschappen van de cursus:

Was de cursus verplicht	ja / nee
Wat was de context (universiteit, talenschool, zomercursus)	
Hoelang duurde de cursus?	
Welke intensiviteit (aantal lessen/ uren er week)	
Kreeg je studiepunten/ ECTS voor de cursus?	
Werd de cursus afgesloten met examens ?	
Kon je een diploma of getuigschrift behalen?	

2f. Hoe beoordeel je in het algemeen de cursus(sen) die je gevolgd hebt?

niet erg nuttig nuttig heel erg nuttig

2g. Welke onderdelen vond je het meest nuttig/ heb je het meest aan gehad en waarom?

2h. Zijn er onderdelen die je hebt gemist of die uitgebreider behandeld hadden kunnen worden?

Ja / nee

2i. Zo ja, welke?

p. 3/4

2j. Als je iets zou kunnen veranderen aan de door jou gevolgde taal/cultuur cursus(sen), wat zou dat zijn?

3a. Ben je tegen problemen aangelopen waar je beter op voorbereid had willen zijn? Ja / nee

3b. Zo ja, welke en wat stel je voor om toekomstige studenten hier beter op voor te bereiden?

6. Kun je aangeven hoe de volgende instanties je eventueel geholpen hebben bij je talige en culturele voorbereiding?

-Nederlandse hogeschool/ universiteit (bureau buitenland, faculteit, stagebureau,...)

-Franse gastuniversiteit

-Andere instellingen zoals de Ambassade/ het Frans-Nederlands Netwerk, etc.

7a. Voldoet dit volgens jou aan wat je nodig had voor je verblijf? Ja / nee

7b. Zoniet, wat zouden deze instellingen nog meer kunnen doen/ veranderen naar jouw mening?

Dit is het einde van vragenlijst A en B, **vergeet niet de zelfevaluatietafel hieronder in te vullen.**

Tenzij anders afgesproken, kan de vragenlijst teruggestuurd worden per mail :

evavaniren@hotmail.com

of anders per post naar onderstaand adres :

Eva van Iren

6 rue Maurice Berteaux- 59260 Hellemmes- France

Nogmaals bedankt voor je medewerking aan deze enquête

Eva van Iren

Franse taal en cultuur in bedrijf en organisatie

Universiteit Utrecht

GA NAAR VOLGENDE BLADZIJDE
ZELF-EVALUATIE TABEL

Invulaanwijzingen:

Kolom 1 :

Mijn competenties

- Vóór het volgen van een cursus en
- Vóór of aan het begin van mijn verblijf in Frankrijk

Geef deze aan d.m.v. 0-3 kruizen

- geen kruis**: ik vind niet dat ik dat beheerste
- **XXX**: ik was al heel goed in staat om dat met gemak te doen

Kolom 2 :

Dat wat ik nodig vind om te leren/ om op voorbereid te worden voor een verblijf in het buitenland, me baserend op mijn eigen verblijf in Frankrijk

Geef deze aan d.m.v. 0-3 kruizen

- geen kruis** : ik vind niet echt dat het nodig is om dat te leren/weten
- XXX**: ik vind dat heel erg belangrijk om te leren/weten

<u>Talige competentie</u>	1	2	3
Luisteren -Ik kan de belangrijkste punten begrijpen wanneer men duidelijk en standaard Frans spreekt en het over alledaagse onderwerpen gaat, zoals werk, school, vrije tijd, enz.			
Lezen -Ik kan teksten begrijpen die voornamelijk in gangbare taal zijn geschreven of die betrekking hebben op mijn werk/ mijn studierichting			
Spreken -Ik kan het hoofd bieden aan de meeste situaties die je tegen kunt komen tijdens een verblijf in Frankrijk. -Ik kan zonder voorbereiding deelnemen aan een gesprek over bekende en alledaagse onderwerpen of onderwerpen die me persoonlijk interesseren (bij. familie, werk/studie, reizen, actualiteit).			
Schrijven Ik kan een simpele en samenhangende tekst schrijven over bekende onderwerpen of onderwerpen die me interesseren			
	1	2	3
<u>Strategische competentie</u>			
Compensatie -Ik kan de eigenschappen beschrijven van iets concreets waarvan ik niet op de Franse naam kan komen -Ik kan de betekenis van een woord uitdrukken door een ander woord ongeveer dezelfde betekenis te geven (bijv. "vrachtwagen voor passagiers" in plaats van "bus" -Ik kan een eenvoudig woord gebruiken dat ongeveer hetzelfde betekent als de term die ik zoek en vragen om me te verbeteren			
controle en correctie -Ik kan opnieuw beginnen met een andere tactiek wanneer de communicatie stopt			
	1	2	3
<u>Discursieve competentie</u>			
Het maken van aantekeningen -Tijdens een vergadering/college, kan ik aantekeningen maken die precies genoeg zijn om ze later weer te gebruiken op voorwaarde dat het onderwerp aansluit bij mijn interesses en dat wat men zegt duidelijk is en goed gestructureerd. -Ik kan aantekeningen maken door middel van een lijst met steekpunten als men spreekt op voorwaarde dat het onderwerp mij vertrouwd is, de formulering direct en de uitspraak duidelijk en in alledaagse taal			
Universitaire teksten schrijven of een universitaire 'spreekbeurt' houden Ik kan een universitaire tekst schrijven of een 'spreekbeurt' houden (essay, werkstuk, spreekbeurt) op de juiste manier als het onderwerp aansluit op mijn interesses			
Administratieve/ professionele brieven schrijven Ik kan administratieve/ professionele brieven schrijven (om iets op te zeggen, om informatie te vragen, een cv, een motivatiebrief)			
	1	2	3
<u>Sociolinguïstieke competentie</u>			
Sociale 'omgangsmerkers' Ik weet welke term ik hoor te gebruiken om iemand te groeten, aan te spreken/ schrijven, enz... al naar gelang zijn statuut (leeftijd, hiërarchie), onze 'bekendheid' met elkaar en de situatie (bijv. bonjour of salut, Monsieur of cher Monsieur, tu of vous...) in alledaagse omstandigheden			
Beleefdheidsvormen Ik ben me bewust van de belangrijkste Franse beleefdheidsvormen en me gedraag me op de gepaste manier in alledaagse omstandigheden			
Verschillende registers/taalniveaus Ik ben me bewust van het register van een woord (formeel, neutraal, familiair, ordinair taalgebruik) en kan in alledaagse omstandigheden het juiste niveau gebruiken			74

Socio-culturele competentie	1	2	3
-Ik ben me bewust van de belangrijkste verschillen in het <u>dagelijks leven</u> tussen de Nederlandse en Franse samenleving en kan me op de gepaste manier gedragen (bijv. soort eten/drinken, tijdstip maaltijden) -Ik ben me bewust van de belangrijkste verschillen in de <u>interpersoonlijke relaties</u> tussen de Nederlandse en Franse samenleving en kan me op de gepaste manier gedragen (omgang tussen vrienden, op het werk, met organisaties) - Ik ben me bewust van de belangrijkste verschillen in de <u>sociale omgangsgebruiken</u> tussen de Nederlandse en Franse samenleving en kan me op de gepaste manier gedragen (wat is op tijd komen, hoe ontvang je iemand op visite en hoe laat, hoelang, wanneer en wat voor cadeaus) - Ik ben me bewust van de belangrijkste verschillen in de universitaire ‘wereld’/ het universitaire systeem tussen de Nederlandse en Franse samenleving en kan me op de gepaste manier gedragen (wijze van inschrijven, examineren, onderwijzen)			
Semiotische competentie	1	2	3
-Ik ben me ervan bewust dat een bepaald woord vertaald in bijv. het Frans niet altijd dezelfde betekenis of bijklank heeft als in mijn eigen taal en dat ik hetzelfde woord dus niet altijd in dezelfde situatie kan gebruiken -Ik ben me ervan bewust dat eenzelfde gebaar in Nederland niet altijd hetzelfde betekent als in Frankrijk en dat ik dus niet altijd dezelfde gebaren kan maken als in Nederland (vinger tegen zijkant hoofd betekent ‘intelligent’ of juist ‘gek’)			
Sociale competentie	1	2	3
-Ik weet manieren te vinden om mensen te leren kennen/nieuwe vrienden te maken in een ander land waar ik niemand ken -Ik weet verschillende sport-, culturele, studieverenigingen te vinden en te integreren			
Bewustwording van identiteit			
-Ik ben me ervan bewust dat bepaalde aspecten van mij (gewoontes op het gebied van kleding, eten, houding, oordelen, waarden bijv. m.b.t. softdrugs, euthanasie, homohuwelijk etc.) (gedeeltelijk) voortkomen uit mijn Nederlandse identiteit en ik kan aan anderen die ‘Nederlandse aspecten’ uitleggen -Ik ben me ervan bewust dat in het buitenland, men me soms meer als een Nederlander ziet, dan als het individu X dat ik ben en ik kan daarmee omgaan			
Distanciëte			
-Het lukt me om afstand te nemen van mijn cultuur/ mijn kijk op de dingen; ik ben me ervan bewust dat iemand uit een andere cultuur een andere kijk op de dingen kan hebben die voortkomt uit zijn cultuur			
Empathie			
-Ik kan me in een Fransos verplaatsen en ben me ervan bewust dat wat ik raar vind, voor een Fransos misschien heel normaal is - en voorspellen hoe hij zich zal gedragen in bepaalde situaties vanuit zijn cultuur - Ik kan ‘in de huid van een Fransos kruipen’ en mezelf ook als een Fransos gedragen als dat nodig is			
Tolerantie van ambiguïteit			
Ik ben me ervan bewust dat ik in het buitenland ongetwijfeld in situaties terecht zal komen waarin ik niet begrijp wat men me zegt of wat ergens geschreven staat of wat een bepaald type gedrag betekent, ik accepteer dat en weet dat te overwinnen			

2

ZELF-EVALUATIE TABEL, pagina 2

-Andere dingen die nodig zijn om te leren/ om op voorbereid te worden :

.....

QUESTIONNAIRE ENSEIGNANTS FLE

Enseignant en FLE,

Voici ci-dessous une grille d'évaluation et un questionnaire. Ils ont pour objectif d'identifier votre cours et notamment de connaître vos représentations et opinions relatives aux compétences et besoins de l'étudiant étranger moyen (européen, de langue maternelle non avoisinée du français) en séjour en France, dans la mesure que celui-ci existe bien sur.

Ce questionnaire fait partie d'un mémoire de fin d'études portant sur la préparation des étudiants néerlandais à leur séjour en France (en me basant sur la compétence de communication/ analyse des besoins.)

Il s'agit de connaître les compétences et les besoins de l'étudiant moyen, dans le cadre de son séjour à l'étranger.

Je vous remercie d'avance de votre aide !

Eva van Iren
Université d'Utrecht- Pays-Bas

-----Analyse des besoins-----

Les images que l'enseignant se fait de la compétence de communication de l'apprenant au départ et des compétences nécessaires + exemples application pendant les cours

Indiquez par 0 à 3 croix :

Colonne 1 : compétence de communication au départ de l'apprenant

Aucun croix: l'apprenant ne maîtrise (quasiment) pas cette compétence

XXX : l'apprenant maîtrise très bien cette compétence

Colonne 3

Exemple de ce que je fais evt dans mes cours pour développer Cette compétence

Colonne 2 : compétences nécessaires dans le cadre du séjour d'études/de stage de l'apprenant

Aucun croix : je ne considère pas cela comme un besoin de l'apprenant

XXX : cela me semble très important pour l'apprenant

<p><u>Compétence linguistique</u> compréhension et expression orale et écrite pour comprendre et se faire comprendre</p>		<p>écouter, lire, parler, écrire</p>
<p><u>Compétence sociolinguistique</u> connaissance des usages sociaux de la langue et la capacité d'employer les énoncés adéquats à une situation donnée dans un contexte précis</p>		<p>p.ex. registres, marqueurs relations sociales, règles politesse</p>
<p><u>Compétence socioculturelle</u> possession d'un ensemble de savoirs fondamentaux ethnologiques/sociologiques sur la culture/société cibles</p>		<p>p.ex. vie quotidienne, relations interpersonnelles, sociales, mondes universitaires</p>
<p><u>Compétence discursive</u> capacité d'identifier/reproduire l'organisation matricielle des savoir-faire écrits/oraux qui sont l'héritage de pratiques culturelles/éducatives d'un pays donné</p>		<p>p.ex. prise de notes, écrire des textes/tenir des discours universitaires, écrire des lettres administratives/professionnelles</p>
<p><u>Compétence stratégique</u> stratégies pour compenser des lacunes linguistiques/erreurs d'interprétation/ méconnaissance des codes socioculturels sous-tendant une situation de communication</p>		<p>p.ex. de compensation d'erreurs/lacunes, de contrôle et de correction</p>

<p><u>Compétence sémiotique</u> capacité de percevoir le caractère arbitraire/ multisystémique des signes d'expression sociale/productions langagières</p>			
<p><u>Compétence sociale</u> capacité d'adopter des stratégies sociales propres à réaliser les buts de communication personnels</p>			p.ex. faire des amis, savoir repérer et intégrer des associations diverses...
<p>Prise de conscience identitaire capacité de prendre conscience des traits de sa culture qui influent sur sa perception du monde /sa vie quotidienne/son mode de pensée</p>			
<p>Distanciation capacité de prendre du recul par rapport à sa culture, la reconnaissance du fait que sa perception de l'univers n'est pas partagée par tous</p>			
<p>Empathie capacité de se glisser dans la peau des autres et de prendre conscience du fait que ce qui semble étrange à l'apprenant est normal pour d'autres</p>			
<p>Tolérance de l'ambiguïté capacité de surmonter l'ambiguïté, la rupture du processus de compréhension ou de communication en élaborant des stratégies de survie pour surmonter blocages et rejet</p>			

Questionnaire enseignants FLE suite

NB Il s'agit de l'étudiant néerlandais ou européen en séjour d'études ou de stage en France

1. Quel est l'objectif/descriptif général de votre cours ?

2. Quel est son niveau/ sont ses niveaux ?

Indiquez s.v.p. s'il s'agit du système CECR ou DELF/DALF ancien style

3a. Le cours est-il sanctionné par des contrôles ou examens? oui / non

b. -Si **oui**, des éléments non linguistiques sont-ils contrôlés aussi ? oui / non

4a. Est-ce que vous faites une analyse des besoins des apprenants? oui / non

4b. Si **oui**, pouvez-vous nous indiquer brièvement comment :

5. Quel intérêt portez-vous au développement des compétences non linguistiques dans votre cours ?

Indiquez un chiffre entre 1

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

et 5 (1 aucun, 5 très grand)

6. Et vos étudiants ?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

7. D'après vous, quels problèmes **généraux/ pratiques** l'apprenant rencontre-t-il en général pendant son séjour (dans sa vie quotidienne, sociale, universitaire, professionnelle, administrative...) et comment les traitez-vous éventuellement dans vos cours ?

8. D'après vous, quels problèmes **linguistiques/culturelles** l'apprenant rencontre-t-il en général pendant son séjour (dans sa vie quotidienne, sociale, universitaire, professionnelle, administrative...) et comment les traitez-vous éventuellement dans vos cours ?

9. D'après votre expérience, la mobilité des étudiants en soi combat-elle les stéréotypes et ouvre-t-elle l'esprit des étudiants ou risque-t-elle plutôt de confirmer celles-ci ? Est-ce qu'un accompagnement/formation à l'interculturalité est nécessaire à cet effet ?

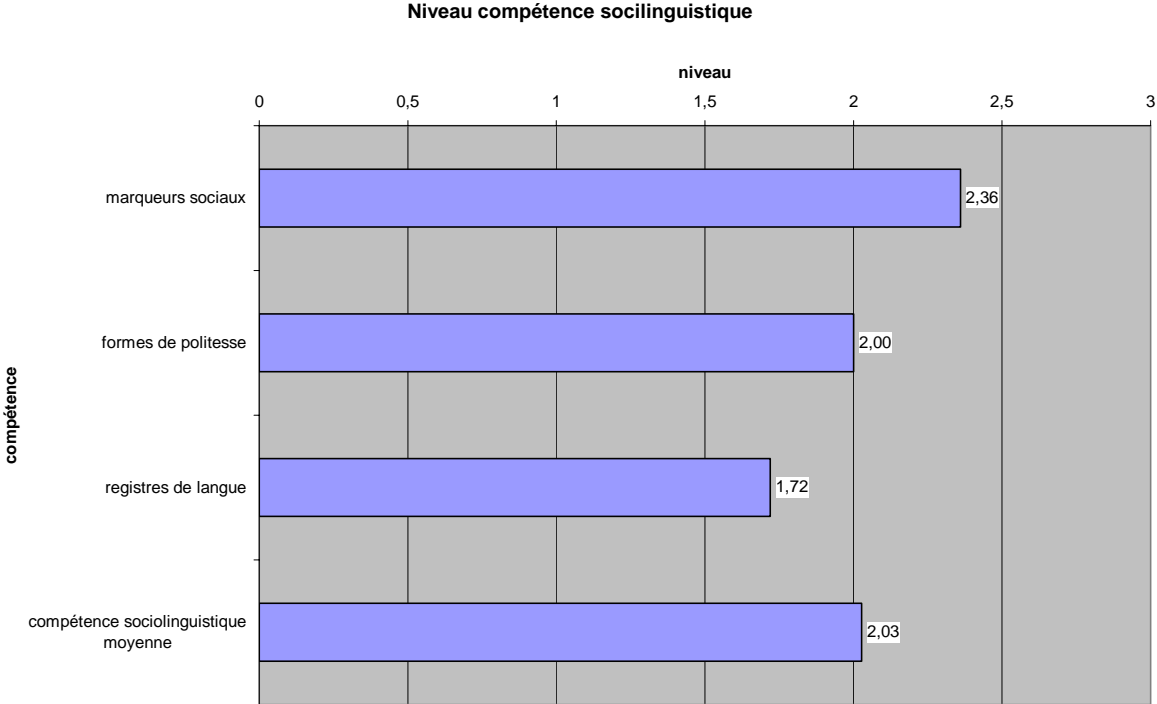
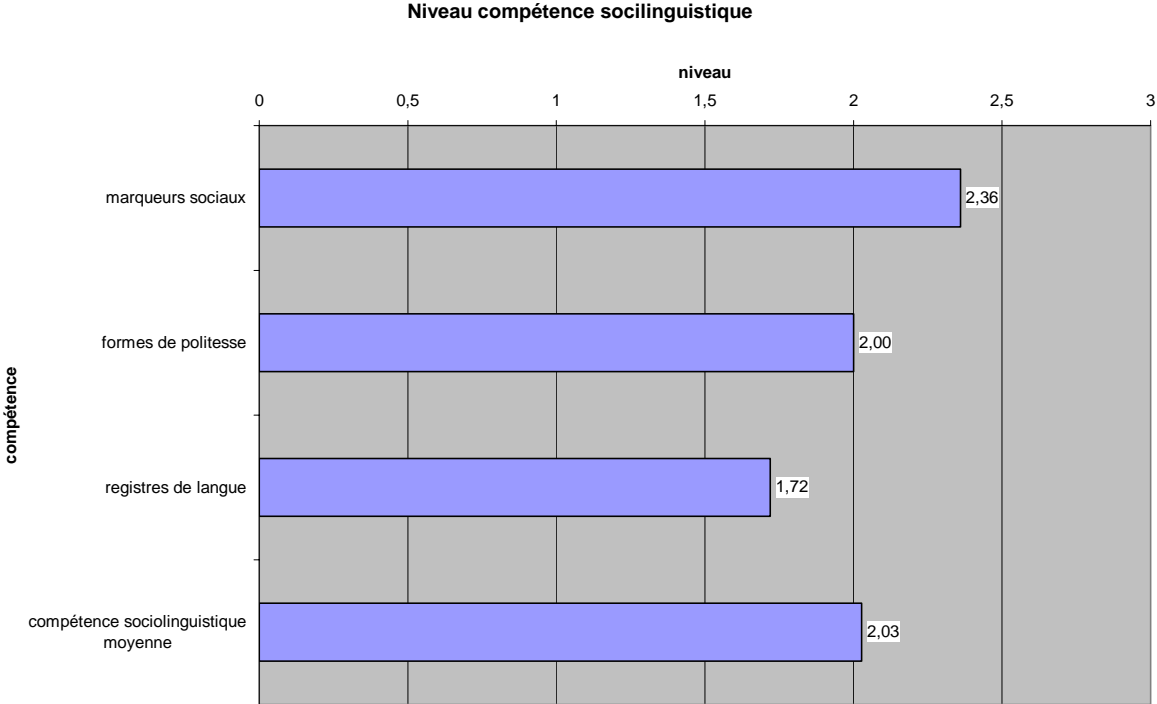
10. D'après votre expérience, les étudiants se sont-ils suffisamment préparé à leur séjour à l'étranger quand il s'agit de leur

- A. préparation linguistique :
- B. préparation (inter)culturelle :
- C. préparation sociale (s'intégrer dans la vie sociale, faire des amis,...) :

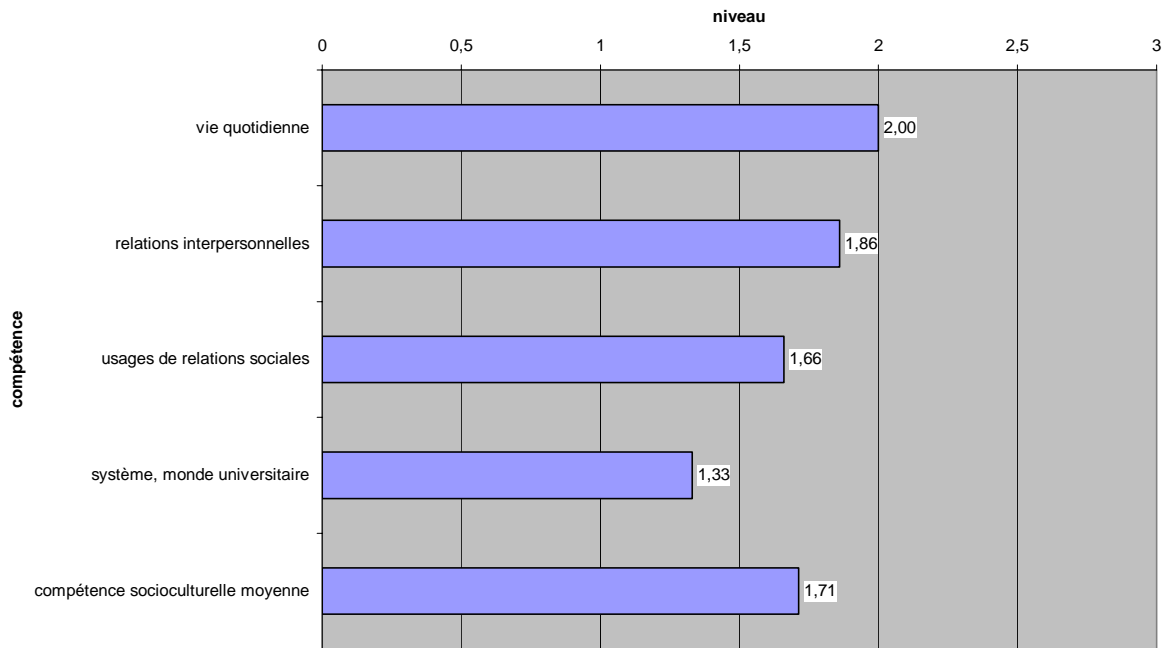
C'est la fin du questionnaire. Merci beaucoup de votre aide !

Eva van Iren
Langue et culture française appliquées au domaine de l'entreprise et des organisations
Université d'Utrecht, Pays-Bas

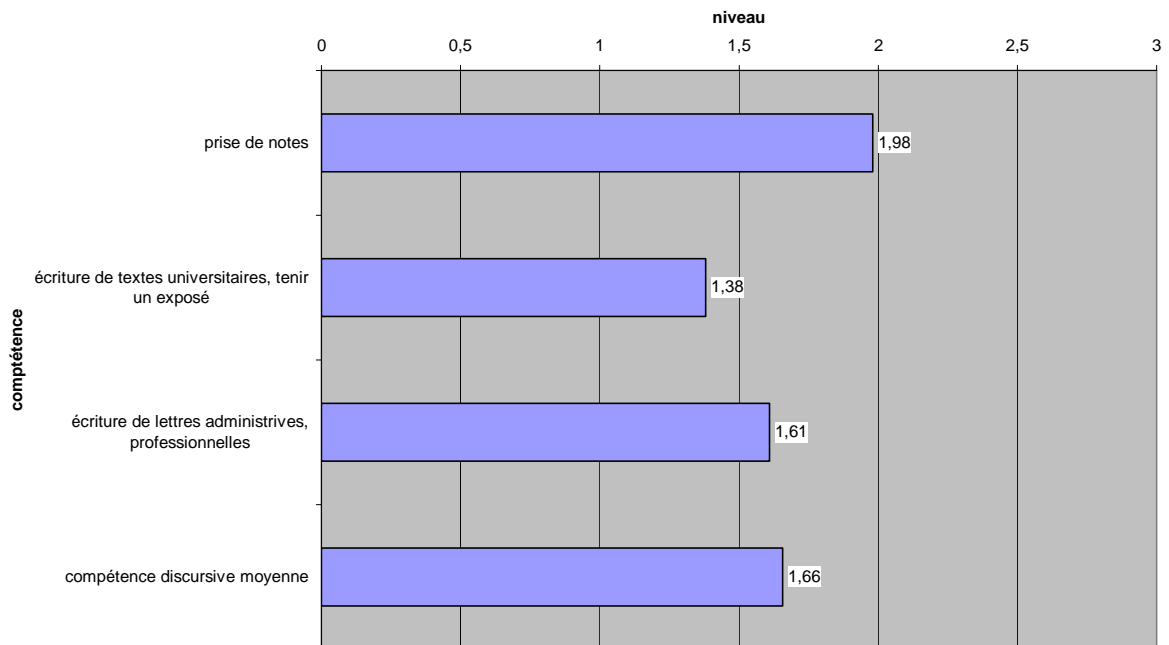
GRAPHIQUES niveaux compétences de communication interculturelles

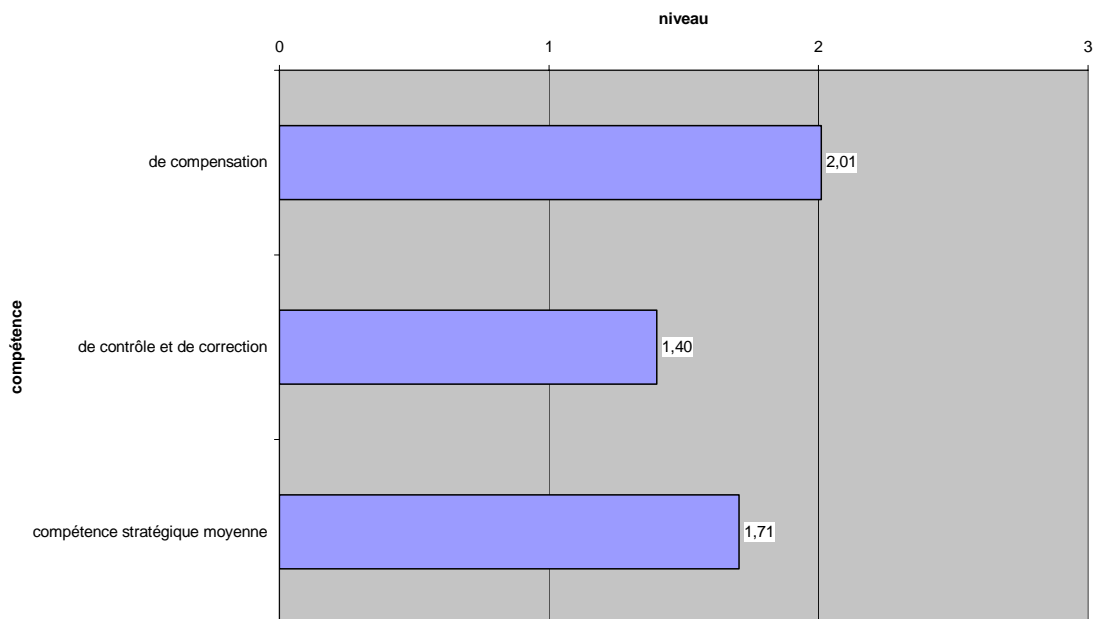
Niveau compétence socioculturelle

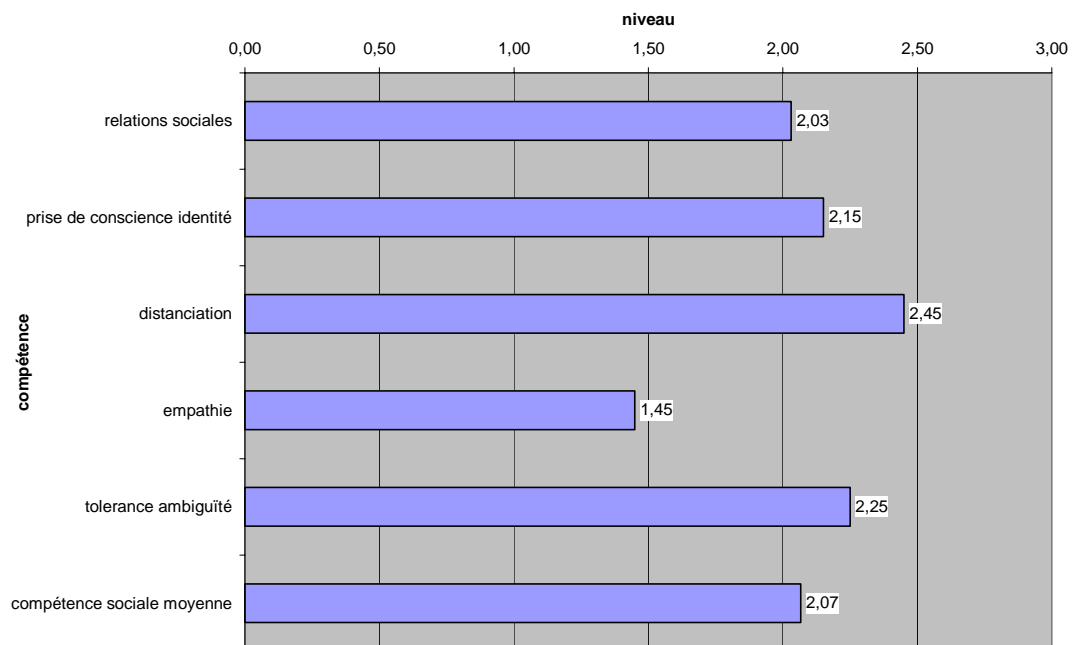
Niveau compétence discursive

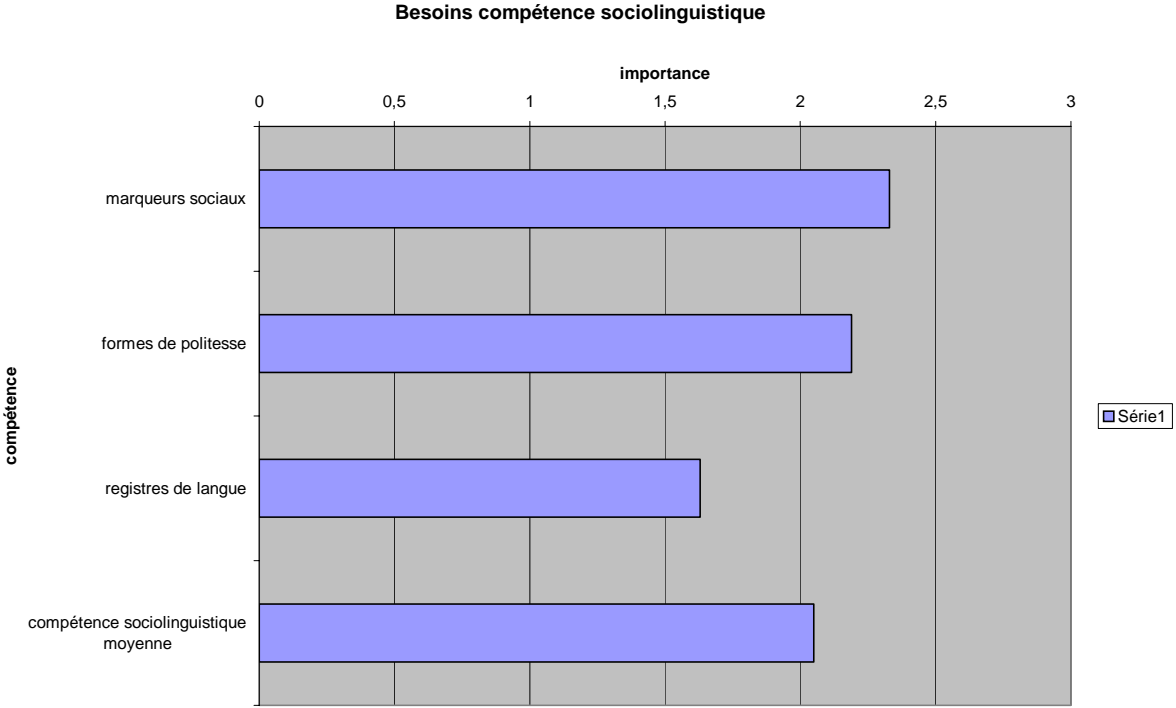
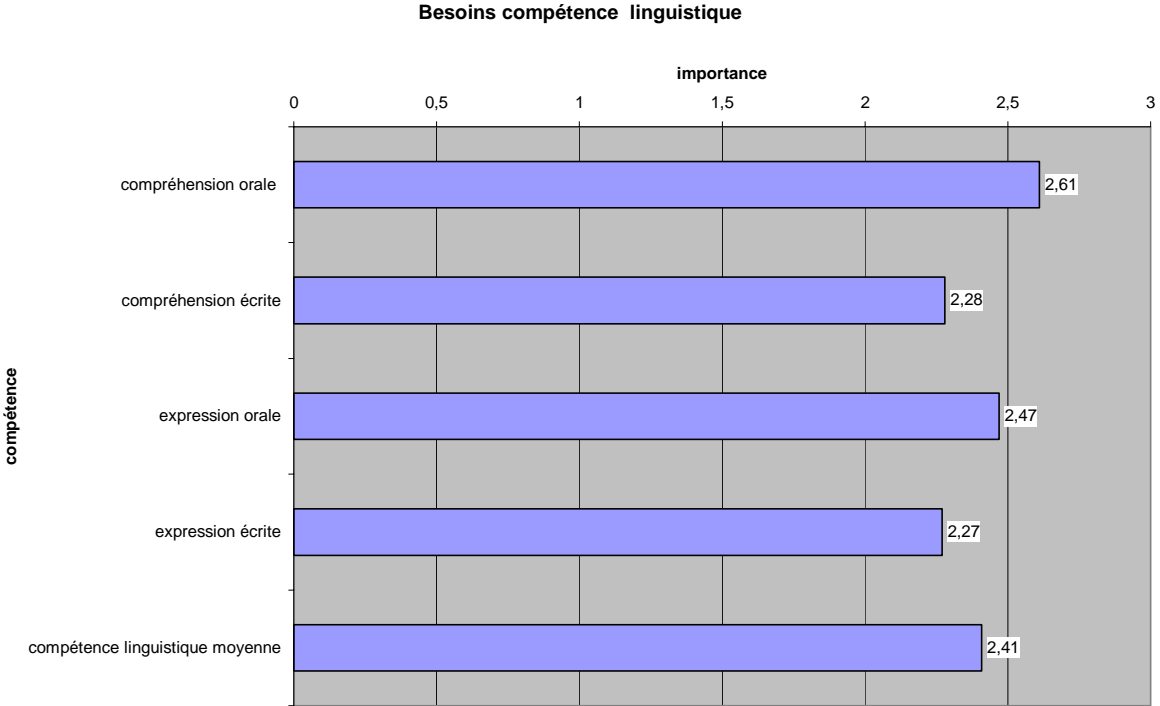
Niveau compétence stratégique

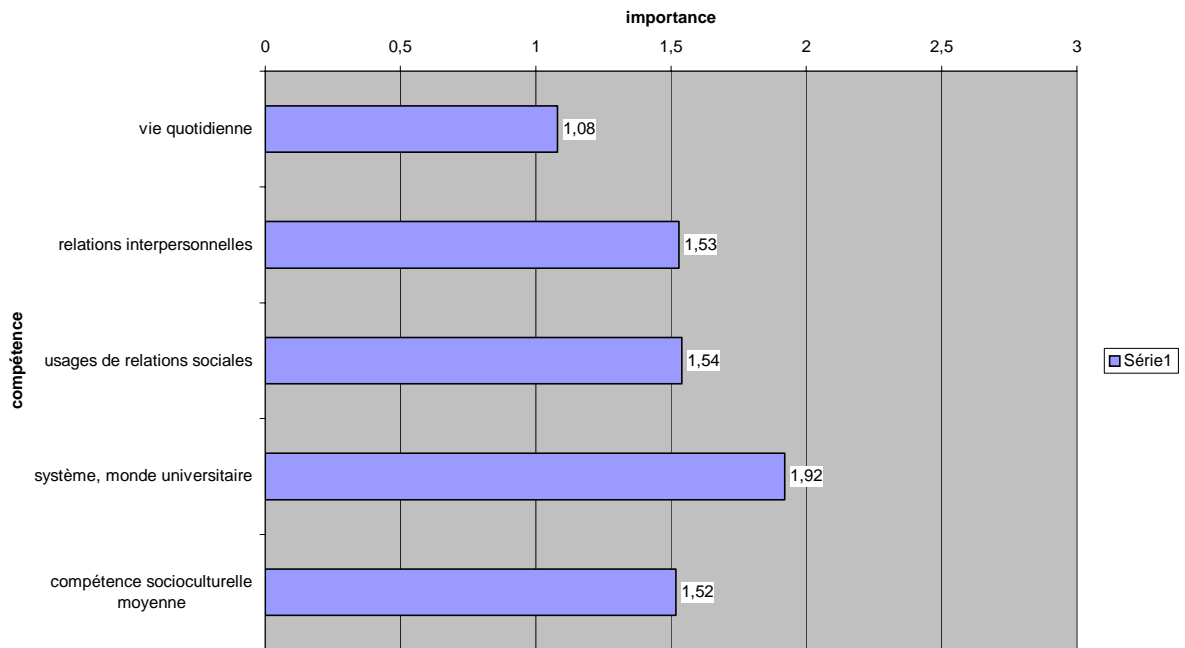
Niveau compétence sociale

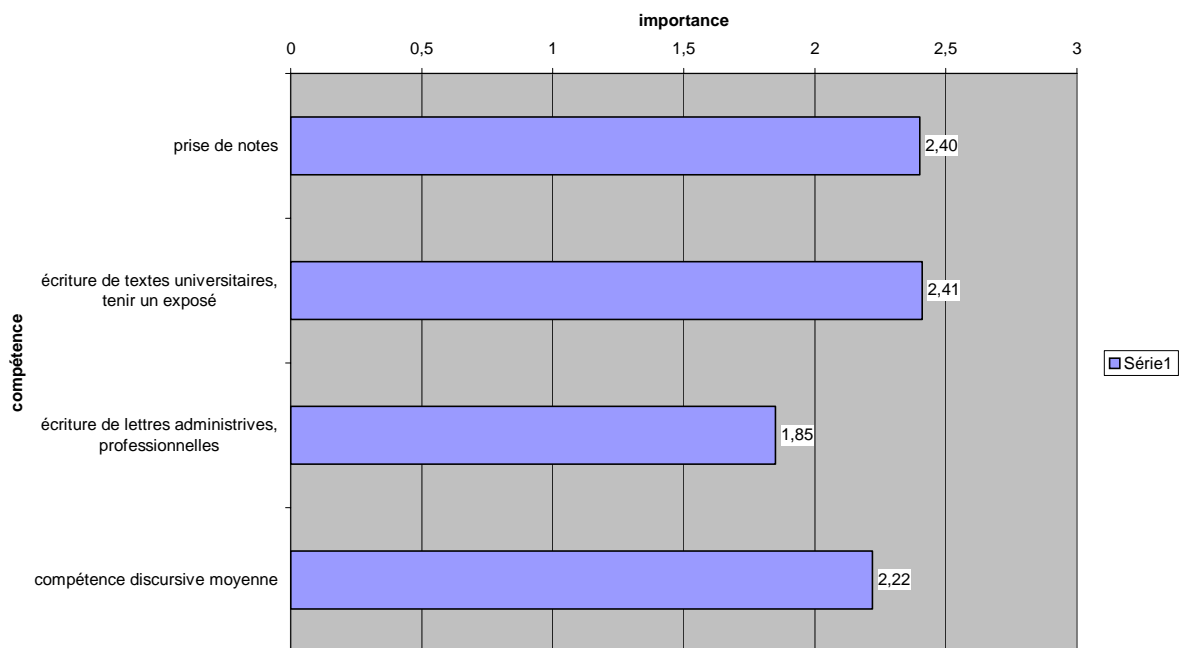
GRAPHIQUES besoins en matière de compétences de communication interculturelles

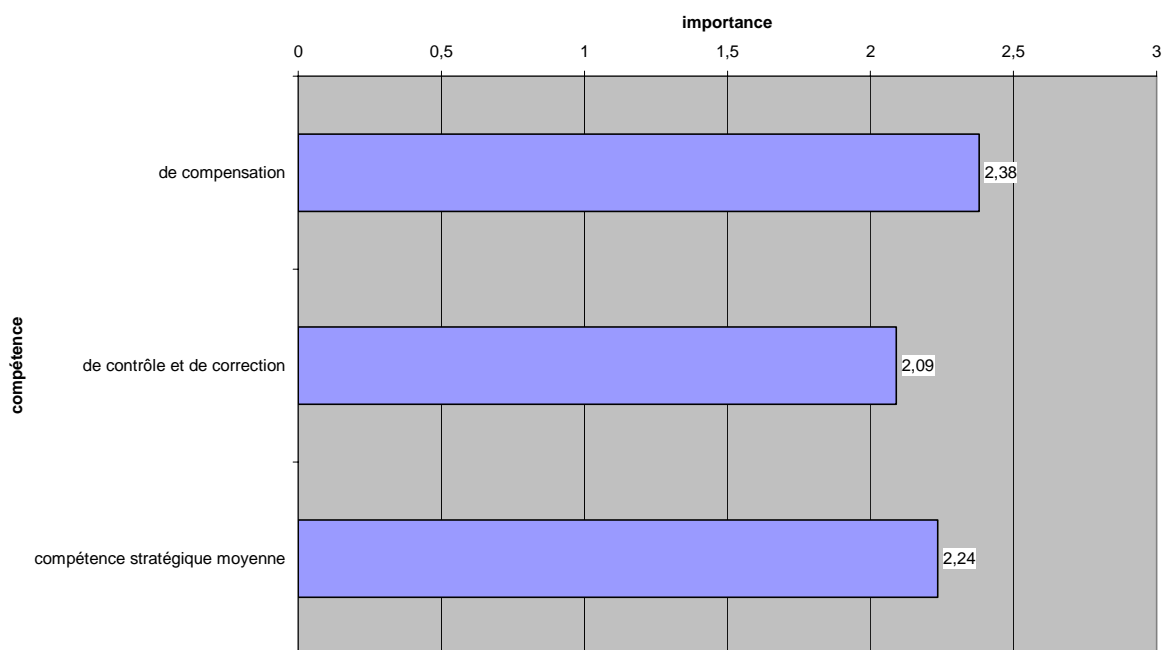
Besoins compétence socioculturelle

Besoins compétence discursive

Besoins compétence stratégique

Compétence sociale

